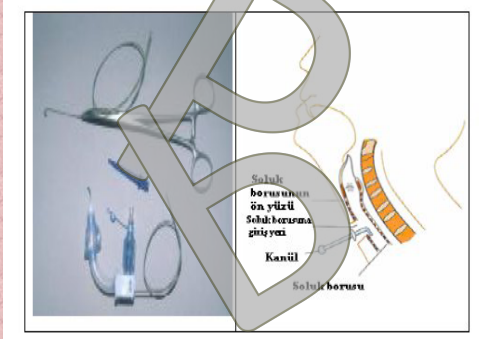

TRAKEOSTOMİ

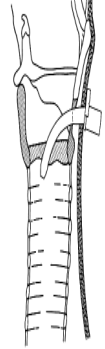

TRAKEOTOMİ NEDİR ?

Trakeada solunum yolunu sağlamak için pencere açmaya TRAKEOTOMİ,

Bunu cilt ile ağzılaştırıp stoma oluşturulmasına TRAKEOSTOMİ denir

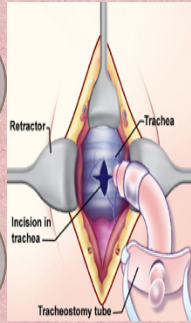
Hava yolu idamesinin uzun süreceği yada endotrakeal tüpün kontrendike olduğu travmalı hastalarda trakeostomi açılması gerekebilir.

Trakeostomi yapılan hastada ilk kanül değişimi için üç gün beklenir.

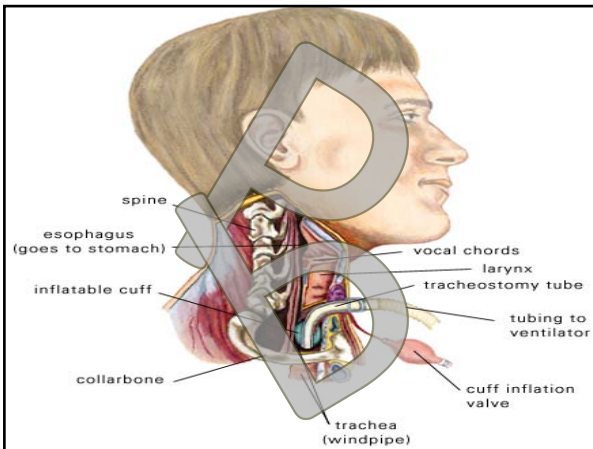
İlk değişimde trakeotomi açılıyor gibi dikkatli olunmalıdır

Kanül bakımı çok önemlidir,sık aspirasyonla tıkanması engellenmelidir.

1966

Karakoçan, Elazığ

AMELİYAT ÖNCESİ HASTADA GÖRÜLEBİLECEK PSİKOLOJİK SORUNLAR

Ameliyat öncesi hastaların anksiyete düzeyleri çok yüksektir.

Hasta trakeostomi nedeniyle boğulma, ölüm, konuşamama, şekil bozukluğu,yakınları tarafından dışlanma ,işini kaybetme gibi duygular yaşanır

HER ZAMAN GÖRÜLEBİLECEK KOMPLİKASYONLARIMIZ İSE

- İstemsiz tüp çıkması
- Tüpün tıkanması
- İnfeksiyon

TRAKEOSTOMİ SONRASI BAKIM

Trakeostominin en önemli bölümlerinden birini postoperatif bakım oluşturur.

- Düzenli aspirasyon
- Isı ve nem ayarlanması
- Kanül değiştirilmesi
- Profilaktik antibiyotik
- Ev bakımı

DÜZENLİ ASPİRASYON

- Postoperatif dönemde trakeostominin en önemli bakımı aspirasyon işlevidir. Çünkü
- Doğal olarak akciğerler ve nefes borusu salgı üretirler. Bu salgılar nefes alırken havadaki bazı küçük parçacıkları tutarak temizler ve yutduğumuzda, öksürdüğümüzde nefes borusundan yukarıya taşınırlar.
- Trakeostomili hastalarda burun görevini yapamadığı için salgıların miktarları değişir ve işlevleri artar

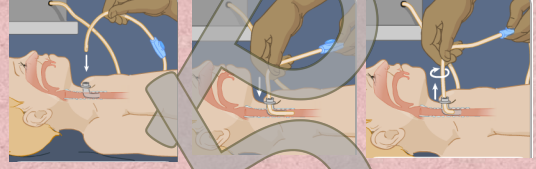
• Trakeostomi hastalarında salgılar tüpün içinde ve etrafında birikir. Hasta nefes alırken eğer hırlama sesi duyuluyorsa aspirasyon gereklidir.

- Salgılar temizlenmeli aksi halde salgılar sertleşip krut (kabuk) oluşturarak tüpü bloke edebilir.
- Trakeostomili hastaların öksürme fonksiyonları ya azalarak güçleşmiştir veya hiç yoktur. Bu yüzden aspirasyon gereklidir.
- Aspirasyon, nefes borusunu açar hastayı rahatlatarak kolayca nefes almasını sağlar.

DOĞRU BİR ASPİRASYON İÇİN

- 15mm lik parmak kontrollü bağlantı adaptörü kullanarak, huni şeklinde renkli adaptör üzerindeki steril sondayı aspirasyon ünitesine bağlanır.
- Bunu yaparken paket ,renkli adaptörün bulunduğu uç kısımdan başlayarak açılır. Böylece sonda steril kalacaktır.
- Parmak kontrollü sonda kullanımı sondaların daha kolay bağlanmalarını sağlar.

- Steril eldiven giyilir.
- Hastanın birkaç kez çok derin nefes alarak yeterli oksijen alması sağlanmalıdır.
- Aspirasyon sondasını tüpün sonuna kadar dikkatlice sokun, bu sırada aspirasyon yapmayınız

- Sondayı yavaşça döndürerek dikkatlice biraz çekin ve parmağınızla kontrol ederek kesik kesik aspirasyon yapınız
- Genel olarak bu işlem on saniyeden uzun sürmez.
- İşlemin sesinden tekrar aspirasyon gerekip gerekmediğini anlayabilirsiniz. Eğer gerekiyorsa tekrar edin.
- Sondayı her sokuşta hastaya rahatça nefes alabilmesi için zaman verilmeli, yeterli miktarda oksijen alması sağlanmalıdır.

- Yeni bir aspirasyon yapılacaksa daima yeni ve steril sonda kullanılmalıdır.
- Tüm bu yapılan işlemlere rağmen krut olmuşsa ve fazla kurutu olan solunum sekresyonları çok kuruyan hastalarda aspirasyon için
- 5-15ml serum fizyolojik endotrakeal tüp içine verilip yumuşatılmaya çalışılarak tekrar aspire edilmelidir.

Aspire edilen salgılar rengi ve kıvamı açısından kontrol edilmelidir

- Şeffaf ve kokusuz ise normal, her şey yolunda
- Sarı ve yeşil renkli, kötü kokulu ise enfeksiyon var
- Çok az kan varsa aciliyeti yok , ancak kan varlığı bir sorun olduğunu gösterdiğinden doktora bildirilmelidir.

ISI VE NEM AYARLANMASI

Isı 25 derece nem de %90 civarında olmalıdır.

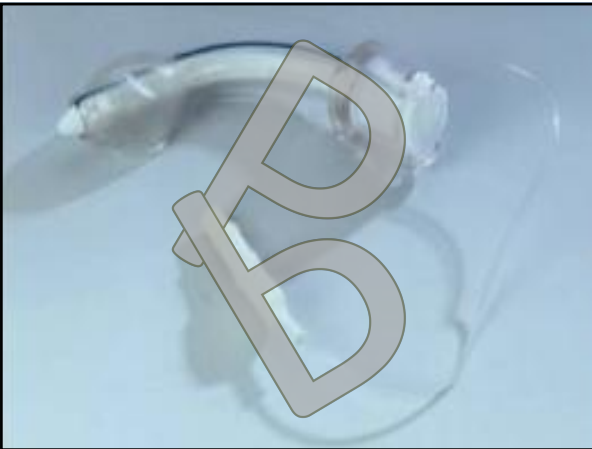
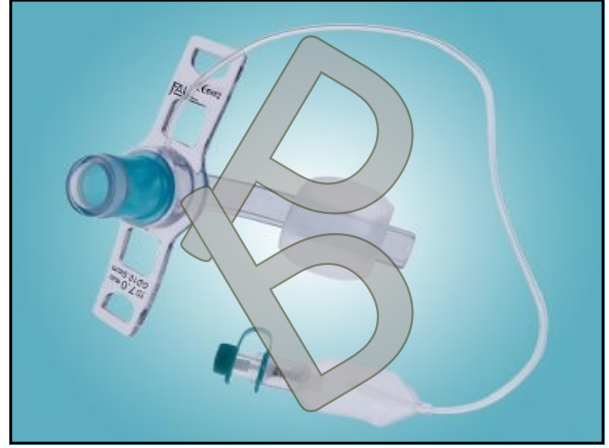
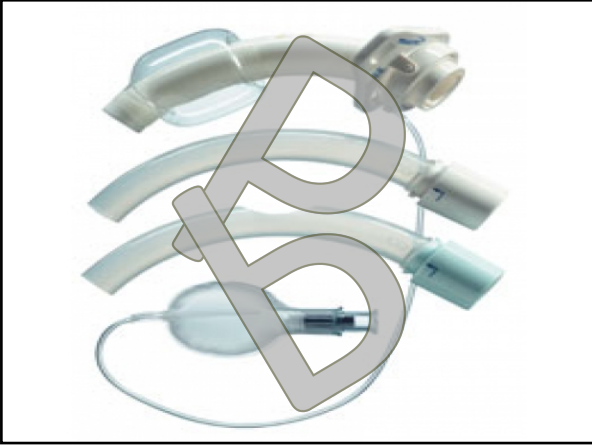
Yetersiz olması durumunda sekresyon kurur ve enfeksiyonlara neden olabilir.

Nem ayarı için hastaya sık aralıklarla buhar verilir.

•KANÜL DEĞİŞTİRİLMESİ

- Hastanın dış kanülü ilk iki üç gün çıkarılmaz, bu süre içinde bir traktus oluşur ve kanül değişimi daha rahat olur.
- İç kanül ise her iki üç saatte bir çıkarılıp temizlenmelidir.
- Trakeostomide kanül temizlik için çıkarıldıktan sonra tekrar takılmalıdır, çünkü trakeostomi alanı daralır.
- Bu konuda aile de bilgilendirilmelidir.

- Trakeostomi tüpünün kumaş bağları da kirlendikçe değiştirilir.
- Trakeostomi bakımı bittikten sonra ,stoma alanındaki kızarıklık, ödem,koku hassasiyet ve sıcaklık değişiklikleri kontrol edilerek Hemşire bakım planına kaydedilir.

PROFİLAKTİK ANTİBİYOTİK

Hastada trakeobronşial sistemde yada yara yerinde bir enfeksiyon olmadıkça antibiyotik gerekmez.

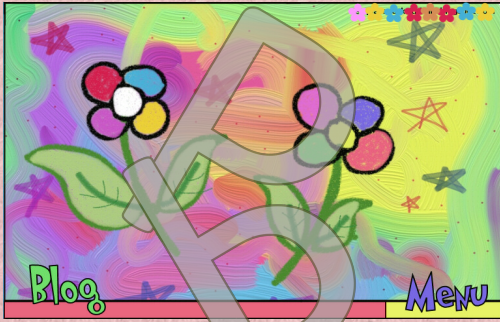
YUTKUNMA

Trakeostomi tüpü kullanan hastalarda yutkunurken acı ve ağrı olabilir.

Veya ameliyat sonrası şişlikler nedeniyle yutkunma yeterince olmayabilir.

Yada aspirasyon sonrası hasar olmuşsa yine yutkunma sorunu yaşayabilir.

Hasta doğru ve uygun şekilde yutkunmasını ancak konuşma terapisti yardımıyla en iyi şekilde öğrenebilir.

GÜMÜŞ TRAKEOSTOMİ KANÜLLERİ**TEŐEKKÜR EDERİM**